

OULUN HIIPPAKUNNAN
TUOMIOKAPITULI

Oulun hiippakunnan ympäristöuutisia 1/ 2021

Tähän uutiskirjeeseen on listattuna ajankohtaista Kirkon ja Oulun hiippakunnan ympäristötyöstä. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta haluaa toivottaa tämän ympäristöuutiskirjeen myötä kaikille hyvää kesää 2021. Kirkon Ympäristödiplomin Oulun hiippakunnassa on tähän mennessä saanut 26 seurakuntaa tai seurakuntayhtymää. Myös Oulun tuomiokapituille on myönnetty ensimmäinen ympäristödiplomi joulukuussa 2020. Iloitsemme siitä!

Kirkon hiilijalanjälki on laskettu. Vuoden 2019 päästöt olivat noin 215 tuhatta tonnia hiilidioksidia. Laskenta on tehty koko kirkon tasolla. Suurimpia päästönlähteitä vuonna 2019 olivat lämmitys, rakentamis-, korjaus- ja kunnossapitopalvelut sekä sähkö ja kaasu. Seurakuntakohtaiset luvut on mahdollista saada pyytämällä ne Kirkkohallituksen hankintatiimiltä.

Kirkkohallitus on järjestänyt kuluneen vuoden aikana useita verkkoseminaareja mm. Kirkon uuden ympäristödiplomin – ympäristöjärjestelmän osa-alueisiin liittyen. Kuluneen kevään aikana verkossa on ollut mm. Kirkon metsäseminaari 28.4.2021. Viljellen ja varjellen, verkkoseminaari järjestettiin 8.4.2021 aiheella – maaseutuyrittäjä ja kirkko, miten voi suomalainen maatalousyrittäjä? Mukana verkkoseminaarissa keskustelussa oli mm. Oulun hiippakunnan piispa Jukka Keskitalo.

Uuden kirkon ympäristödiplomin käsikirjan painettu laitos

Kirkolla on vuodesta 2001 ollut käytössä oma, seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi. Sitä on päivitetty säännöllisesti. Uusi kirkon ympäristödiplomin käsikirja julkaistiin 23.9.2020. Uusi diplomikäsikirja on päivitetty vastaamaan uusia ympäristöhaasteita ja vaatimuksia. Siinä on otettu huomioon saatu palaute ja se viitoittaa tien kohden hiilineutraaliutta Kirkon energia- ja ilmastostrategian mukaisesti. Käsikirjan verkkoversio on osoitteessa [Kirkon ympäristödiplomin käsikirja - evl.fi](https://www.kirkonymparistodiplomi.fi)

KIRKON
YMPÄRISTÖ-
DIPLOMI

Painettu käsikirja on tarkoitus julkaista loppukesästä 2021.

Hiilineutraali kirkko 2030

Energia- ja ilmastostrategian- Hiilineutraali kirkko 2030, konkreettisten tavoitteiden avulla Suomen evankelisluterilainen kirkko sitoutuu hillitsemään ilmastonmuutosta ja edistämään kestävä elämäntapaa. Lyhytosoite: evl.fi/hiilineutraalikirkko

Hiilineutraali kirkon 2030 tiekartta

HIILINEUTRAALI KIRKKO 2030

2019

- Kirkon ilmastostrategian valmistelu
- Rahoituksen hakeminen mm. yhteistyössä SYKE:n kanssa
- Basis-rekisteri kaikkien seurakuntien käytössä
- Metsien hiilivarastojen ja -nielujen kartoitus

2020

- Kiinteistöjen päästöjen kartoittaminen
- Päätökset, yhteishankinnat, neuvonta

2025

- Öljytön kirkko
- Käytetty sähkö on fossiilitonta
- Päästöjen kompensointi
- Kaikilla seurakunnilla on Kirkon ympäristödiplomi

2030

- Hiilineutraali ja fossiiliton kirkko

Tänä keväänä julkaistun Luonnonvarakeskuksen (Luke) selvityksen mukaisesti seurakuntien metsät ovat merkittävä hiilivarasto. Metsien hiilinieluilla voidaan kompensoida toiminnan aiheuttamia hiilipäästöjä. Selvityksen aineisto kattoi 230 seurakuntatalouden noin 2000 kiinteistöä. Laskelmat voitiin toteuttaa 130 000 hehtaarin metsäalalta, mikä on noin 80 prosenttia seurakuntien omistamista metsistä. Selvitys osoittaa, että metsien hoidossa ja käytössä erityistä huomiota on kiinnitettävä maaperän hiilivaraston säilyttämiseen.

Hankkeen raportti on luettavissa [Evl.fi Plus -verkkopalvelussa](#)

Seurakuntakohtaisiin tuloksiin voi tutustua visualisoituna [Kirkkohallituksen tilastopalvelussa](#)

Agenda 2030

Syyskuussa 2015 maailman johtajat hyväksyivät uudet kestävän kehityksen Agenda 2030 tavoitteet. Pää tavoitteita on yhteensä 17 ja niiden alatavoitteita on 169 ja ne kattavat kaikki kestävän kehityksen ulottuvuudet.

Kirkko on mukana toteuttamassa Agenda 2030 -tavoitteita. Kestävä tulevaisuus –Agenda 2030 talkookirja tarjoaa tiedollisia ja hengellisiä näkökulmia tavoitteiden sisältöihin sekä virikkeitä yhdessä tekemiseen ja vaikuttamiseen. Voit ladata talkookirjan Kirkon julkaisut -palvelusta suomeksi ja ruotsiksi.

Lue lisää osoitteessa [Agenda 2030 - evl.fi](https://www.evli.fi/Agenda2030)

Muuta ajankohtaista 2021 - Pyhiinvaellusta ja ympäristökasvatusta

Suomesta löytyy upeita erimittaisia pyhiinvaellusreittejä sekä yhteisiä pyhiinvaelluksia. Pyhiinvaellus Suomen sivuilta löydät tietoa [Pyhiinvaellus - evl.fi](https://www.evli.fi/pyhiinvaellus) suomalaisista pyhiinvaelluksista ympäri Suomen. Turkuun kesäkuun alussa perustetun pyhiinvaelluskeskuksen kanssa on Kirkkohallitus yhteiskehittänyt pedagogista materiaalia kokemuksellisuuden ja ympäristö- ja katsomuskasvatuksen näkökulmista.

Oulujoen pyhiinvaellus

Pohjois-Pohjanmaan ensimmäisen pyhiinvaellusreitit - Oulujoen pyhiinvaellus; avajaiset järjestettiin 20.5.2021. Pyhiinvaellusreitit voi kulkea eri reittivaihtoehtoja seurailleen joko vaeltaen, jalan, pyöräillen tai moottoriajoneuvolla. Reitillä yhdistyy luonnossa kulkeminen, kulttuurielämykset, hengellisyys ja mahdollisuus hiljentymiseen. Reitti on koettavissa myös virtuaalisesti. Oulujoen pyhiinvaellusreitit omat sivut löytyvät [Oulujoen pyhiinvaellus - Oulun seurakunnat](https://www.evli.fi/oulujoen-pyhiinvaellus)

Yllä olevassa kuvassa on esitetty Oulujoen pyhiinvaellusreitin kohteita; Oulun tuomiokirkko, Oulujoen kirkko, Turkansaaren kirkko, Muhoksen kirkko, Utajärven kirkko, Rokuan kansallispuisto ja Säräisniemen kirkko.

IlmastoAreena 20-21.8.2021 li

lissä Huilingin kauniilla puistoalueella Iin kirkon vieressä järjestettävän Ilmastoareenan keskustelun aiheina tänä vuonna on mm. kuluttajien hiilijalanjälki – liikkuminen ja matkailu, kuluttaminen, ruoka sekä rakentaminen ja asuminen. Festivaali on kaikille avoin ja ilmainen. Kuntatoimijoille järjestetään Suomen ympäristökeskus SYKE:n toimesta Ilmastobrunssi perjantaina 20.8.2021 Iin seurakuntatalolla. Päivittyvä ohjelma löytyy osoitteesta: <https://ilmastoareena.fi/2021/ohjelma/>

#ilmastoareena #meidänpitääpuhua #nähdäänelokuussaiissä

Ekoteemainen Pyhiinvaellus Kuopiossa su 29.8.2021

Vaelluksella ovat esillä erityisesti ympäristöön ja luomakuntaan liittyvät teemat, joihin johdattelee TT, ympäristötutkija Panu Pihkala. Reitti kulkee Kuopion kaupunkialueella. Vaeltajilta edellytetään kohtuullista peruskuntoa ja kävelyä kertyy noin 10 km. Päivä alkaa Alavan kirkolta klo 8.15 ja päättyy Alavan kirkolle klo 18.00 alkavaan Tuomasmessuun.

Ilmoittautuminen viimeistään 14.8.2021. Maksu 20 eur sisältää päivän ruokailut ja kahvit. <https://www.kuopionhiippakunta.fi/kalenteri/pyhiinvaellus/>

Ympäristödiplomin neuvottelupäivät 1.-2.9.2021

Kirkon ympäristödiplomin neuvottelupäivät järjestetään kahden iltapäivän webinaareina. Keskiviikkona 1.9.2021 klo 13-16 on kirkon ympäristödiplomin ympäristövastaavien, ympäristöviestijöiden, auditoijien ja muiden asiasta kiinnostuneiden iltapäivä. Aiheena tuolloin on kirkon hiilineutraalisuus, seurakuntien metsät ja miten innostaa seurakuntaa liittymään kirkon ympäristöjärjestelmään.

Torstaina 2.9.2021 klo 13-16 järjestetään Kirkon ympäristödiplomin auditoijille tarkoitettu iltapäivä. Lisätietoja osoitteesta: [Kirkon ympäristödiplomin neuvottelupäivät 1. - 2.9.2021 kahden iltapäivän webinaareina - evl.fi](#)

Oulun hiippakunnan alueella järjestettäviä pyhiinvaelluksia

Piispanpyöräily la 4.9.2021. Piispanpyöräily toteutetaan Oulujoen pyhiinvaellus-reittiä pitkin Oulun tuomiokirkolta Turkansaareen. Tapahtuman tuotto käytetään nuorten hyvinvoinnin edistämiseen. [Piispanpyöräily | Oulun hiippakunta](#)

Pyhän näköala - lähetystapahtuma 10 -12.9.2021. Tapahtumassa on mm. eri pituisia opastettuja retkiä Pyhätunturin ruskaluontoon. [Pyhän näköala kutsuu lähetystapahtumaan Pyhätunturille | Oulun hiippakunta](#)

Oulujoen pyhiinvaellus Tuomiokirkolta Oulujoen kirkolle 8.10.2021. Tilaisuuden järjestävät Oulun hiippakunta ja Arkkhiippakunnan pyhiinvaellushanke, Karjasillan seurakunta, Hiljaisuuden ystävät ry. [Oulujoen pyhiinvaellus tuomiokirkolta Oulujoen kirkolle | Oulun hiippakunta](#)

Lisää tapahtumia ja lisätietoja listatuista Oulun hiippakunnan pyhiinvaelluksista ja retriiteistä löydät Oulun hiippakunnan tulevia tapahtumia sivuilta. [Arkistot: Tapahtumat | Oulun hiippakunta](#)

Yhteystietoja

Ympäristötoiminnan yhteyshenkilöinä ovat **ympäristötoiminnan neuvottelukunnasta:**

puheenjohtaja Riitta Kukkohovi-Colpaert riitta.colpaert@evl.fi

sihteerit Outi Soukainen outi.soukainen@evl.fi

Ympäristötoiminnan yhteyshenkilönä **tuomiokapitulissa:**

Hiippakuntadekaani Juha Rauhala juha.rauhala@evl.fi

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, ympäristötyö [Hiippakunnan palvelut | Oulun hiippakunta](#)

Kirkon ympäristötyö [Kirkon ympäristötyö - evl.fi](#)

Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoitteena on kannustaa seurakuntia ympäristöohjelman tekoon ja ympäristödiplomin hakemiseen. Mikäli seurakunnassanne on ollut tai olette suunnittelemassa ympäristöohjelman tekemistä, voitte ottaa yhteyttä neuvottelukuntaan, neuvottelukunnan sihteeriin tai puheenjohtajaan, autamme mielellämme mahdollisuuksiemme mukaan asian eteenpäin viemisessä. Kirkon ympäristödiplomi on kirkon oma ympäristöjärjestelmä. Kirkon ympäristötyön pohjana ovat Kirkon ympäristödiplomijärjestelmän lisäksi Kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraalikirkko 2030 sekä Kirkon ilmasto-ohjelma Kiitollisuus, kunnioitus, kohtuus. Hiilineutraali kirkko 2030 - strategian suosituksena on, että kaikilla seurakunnilla sekä tuomiokapituleilla ja Kirkkohallituksella on Kirkon ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Kaunista kesää 2021, toivottaa

Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta

